

FINLANDS FÖRFATTNINGSSAMLING

Utgiven i Helsingfors den 4 maj 2015

549/2015

Statsrådets förordning om häktning

I enlighet med statsrådets beslut föreskrivs med stöd av häktningslagen (768/2005):

1 kap.

Allmänna bestämmelser

1 §

Tillämpningsområde

Denna förordning tillämpas på verkställighet av häktning. Förordningen tillämpas också på verkställighet av annat frihetsberövande i fängelse, om inte något annat föreskrivs någon annanstans.

På häktade som samtidigt avtjänar fängelsestraff eller förvandlingsstraff för böter tillämpas vad som föreskrivs i 16, 17 och 21 §. I övrigt tillämpas när det gäller bemötande av sådana häktade i tillämpliga delar vad som föreskrivs i statsrådets förordning om fängelse (548/2015).

2 kap.

Ankomst till ett fängelse och förflyttningar

2 §

Diarium och verkställighetsuppgifter

Diarium för häktning är ett av domstolen givet häktningsbeslut som avses i tvångsmedelslagen (806/2011) eller ett fångpass som avses i 17 § i statsrådets förordning om fängelse. På fångpasset tillämpas bestämmelserna i statsrådets förordning om fängelse.

3 §

Protokollföring vid ankomstgranskning

Vid ankomstgranskningen ska följande uppgifter protokollföras:

- 1) tidpunkten för granskningen, vem som utför granskningen och vittnet,
- 2) den granskades personuppgifter,
- 3) signalement som har tagits på den som granskas,
- 4) otillåtna ämnen och föremål som eventuellt hittas vid ankomstgranskningen.

Vid ankomstgranskningen görs även en i 5 kap. 2 § i häktningslagen (768/2005) avsedd egendomsförteckning upp.

4§

Förflyttning av häktade

I ansökan om förflyttning ska de orsaker nämnas som ansökan grundar sig på.

Ansökan ska utan dröjsmål lämnas till den enhet inom Brottspåföljdsmyndigheten som beslutar om förflyttning.

3 kap.

De häktades egendom och inkomster

5§

Egendom som överlämnas till en häktads förfogande

Egendom som överlämnas till en häktads förfogande kan granskas. Personlig egendom som överlämnas till en häktads förfogande ska lämpa sig för förvaring i bostadsrummet. Vid bedömning av den skäligen mängden egendom beaktas förhållandena i fängelset eller på fängelseavdelningen och graden av övervakning, bostadsrummets storlek, förvaringsutrymmen, brandsäkerheten och de krav som granskningen av rummen ställer.

När mängden egendom som en häktad innehar begränsas ska den häktade ges möjlighet att välja de föremål som han eller hon innehar.

I övrigt iakttas i fråga om arten och mängden av egendom som överlämnas till en häktads förfogande vad som föreskrivs i fängelsets ordningsstadga.

6§

Granskning av elektrisk utrustning

Elektrisk utrustning som överlämnas till en häktads förfogande ska lämnas för granskning till en person som har lämplig utbildning. Utrustningen granskas på den häktades bekostnad. Granskningsavgiften ska vara skälig.

Den granskade utrustningen ska förseglas så att den inte kan öppnas utan att förseglingen bryts eller avlägsnas. En ny granskning får utföras på den häktades bekostnad endast om förseglingen har avlägsnats eller brutits utan personalens tillstånd.

7§

Egendom under transport

När en häktad förflyttas till ett annat fängelse kan den häktades personliga egendom flyttas i samband med transporten, om egendomen är sådan att den häktade själv kan flytta den. Den häktade ska särskilt sörja för transporten av bräckliga föremål. Den häktade ska ges möjlighet att välja vilken egendom han eller hon själv transporterar. Under transporten kan endast sådan egendom överlämnas till den häktades förfogande som det är tillåtet att inneha i fängelset.

8§

Möjlighet att skaffa livsmedel och andra varor

De häktade ska en gång i veckan ges möjlighet att i en anstaltsbutik eller på något annat sätt köpa livsmedel och föremål som lämpar sig för personligt bruk.

Om fängelset har en anstaltsbutik ska de häktade i första hand själva göra sina uppköp där. Om en häktad på grund av säkerhetsåtgärder eller av någon annan motsvarande an-

ledning är förhindrad att besöka anstaltsbutiken eller om besöket äventyrar ordningen eller säkerheten i fängelset, levereras varorna till honom eller henne utifrån en beställning.

9§

Möjlighet att skaffa bruksföremål

Om en häktad vill skaffa sig bruksföremål eller andra förnödenheter utanför fängelset, ska han eller hon innan de skaffas försäkra sig om att föremålen eller förnödenheterna kan överlämnas till hans eller hennes förfogande eller tas till förvaring i fängelset.

10§

Användning av pengar och andra betalningsmedel

Ett beslut genom vilket man begränsar en häktads rätt att använda pengar och andra betalningsmedel som har sitt ursprung utanför fängelset ska vara skriftligt. Beslutet och dess grunder ska delges den häktade.

11§

Sysselsättningspenning och brukspenning

Om en häktad deltar i arbete, utbildning eller någon annan sysselsättning som fängelset ordnar, iakttas vid bestämmande av sysselsättningspenningen vad som föreskrivs i statsrådets förordning om fängelse.

Om det betalas brukspenning till en häktad, är dess belopp 2,00 euro per vardag.

4 kap.

Brevväxling, telefonsamtal och elektronisk kommunikation

12§

Granskning av brev och andra postförsändelser

Genom granskning av brev och andra postförsändelser får de häktade inte vållas större olägenhet än vad som är nödvändigt för utförande av en ändamålsenlig granskning. Brev och andra postförsändelser ska granskas och vidarebefordras så snabbt som möjligt med beaktande av den tid som granskningen tar. Tidpunkterna för utdelningen av breven och tömningen av postlådan ska meddelas de häktade. Även fängelsets postboxadress ska meddelas de häktade.

Ett brev som har öppnats för granskning ska vidarebefordras till den häktade återförslutet.

13§

Underrättelse om öppnande av brev och andra postförsändelser och protokollföring av öppnandet

Den häktade ska underrättas om öppnandet av ett slutet brev eller någon annan postförsändelse till eller från den häktade. Den häktade kan underrättas om att brevet eller postförsändelsen har öppnats genom att det görs en anteckning på brevet eller försändelsen. Om alla brev och postförsändelser till de häktade i ett fängelse eller vid en enhet underställd hälsovårdsenheten granskas genom att de öppnas, kan de häktade allmänt informeras om förfarandet i stället för att de underrättas i varje enskilt fall.

Beslut om öppnande av brev och postförsändelser ska protokollföras, om det är fråga om öppnande av ett brev eller en postförsändelse från ett ombud i enlighet med 8 kap. 4 § 2 mom. i häktningsslagen. Föremål och ämnen som har påträffats i samband med öppnandet ska protokollföras.

14 §

Tillsynsmyndigheter

De häktade ska ha tillgång till en förteckning över de myndigheter som utövar tillsyn över fängelsets eller fängelsepersonalens verksamhet samt de organ som utövar tillsyn över iakttagandet av de mänskliga rättigheterna och hos vilka de häktade enligt internationella konventioner har besvär- eller klagorätt.

15 §

Protokollföring vid avlyssning och inspelning av telefonsamtal

I fråga om telefonsamtal som avlyssnas och spelas in protokollförs namnet på den häktade, telefonnumret till vilket den häktade ringde eller från vilket någon ringde till den häktade, namnet på den som beslutade om avlyssningen och inspelningen samt grunden för beslutet.

16 §

Användning av e-post och övervakning av användningen

Den häktade ska lämna en redogörelse för det viktiga skäl som ligger till grund för användningen av e-post. Tillstånd kan beviljas för att sända eller ta emot ett enda eller flera meddelanden eller för att kommunicera med en eller flera personer. Tillstånd kan även beviljas för viss tid eller tills vidare.

Av tillståndet ska det framgå hur användningen av e-posten övervakas.

17 §

Användning av internet och övervakning av användningen

Den häktade ska lämna en redogörelse för det viktiga skäl som ligger till grund för användningen av internet. Tillstånd kan beviljas med tanke på ett enda eller flera viktiga skäl. Tillstånd kan beviljas för viss tid eller tills vidare.

Av tillståndet ska det framgå hur användningen av internet övervakas.

5 kap.

Besök

18 §

Övervakningsarrangemang vid övervakade besök

Vid besök kan som konstruktionsmässigt hinder mellan den häktade och besökaren finnas ett plexiglas, ett bord eller en annan liknande möbel eller konstruktion. Det konstruktionsmässiga hindrets höjd och konstruktion ska dimensioneras på det sätt som säkerställandet av syftet med häktningen samt ordningen och säkerheten vid fängelset eller en avdelning vid fängelset kräver.

Vid besök som ordnas avskilt från andra häktade ska det konstruktionsmässiga hindret vara sådant att det inte är möjligt för den häktade och besökaren att överlämna varor till varandra eller vidröra varandra.

19 §

Övervakning av besök av barn

Besök av barn ska ordnas i ett utrymme där det inte finns några konstruktionsmässiga hinder mellan den häktade och barnet. Vid besök är det tillåtet för den häktade och barnet att vidröra varandra. Vid övervakningen av besöket ska barnets bästa beaktas.

20 §

Besöksförbud och dess innehåll

Ett beslut om besöksförbud ska innehålla uppgift om namnet på den som meddelas besöksförbud, grunden för och längden på förbudet, den eller de häktade som förbudet avser, det eller de fängelser som förbudet avser och vem som fattade beslutet.

Om förbudet avser fler än ett fängelse, ska fängelsedirektörerna så långt möjligt ges tillfälle att yttra sig innan besöksförbudet meddelas.

6 kap.

Permission

21 §

Permissionsförfarande

Den häktade ska ge en tillräcklig redogörelse till stöd för sin ansökan när han eller hon ansöker om permission i enlighet med 9 kap. 14 § i häktningsslagen.

Permissionsansökningarna ska behandlas utan dröjsmål.

I ett beslut om permission ska följande anges:

- 1) syftet med permissionen,
- 2) avgångstiden från fängelset och tiden för återkomst till fängelset,
- 3) vistelseorten,
- 4) sättet för övervakning av permissionen samt övriga villkor för vistelse utanför fängelset och kontakter,
- 5) andra villkor som gäller den häktades uppförande,
- 6) påföljder för överträdelser av villkoren.

7 kap.

Disciplin

22 §

Utredning av ordningsföreseelser

Anmälan om en misstänkt ordningsföreseelse ska göras till den tjänsteman som svarar för säkerheten. Av anmälan ska det framgå uppgifter om vem som gör anmälan, fängelset, tiden och platsen för händelsen, den häktade som misstänks vara skyldig och andra som har anknytning till händelsen samt en redogörelse för vad som hänt och vilka åtgärder som vidtagits med anledning av händelsen.

I det protokoll som förs över utredningen av ordningsföreseelsen antecknas personuppgifter om den häktade och andra som hörs, händelsens identifieringsuppgifter, den ord-

ningsförseelse som den häktade misstänks för, tiden och platsen för hörandet, vem som utfört hörandet, närvarande vittne, de berättelser som avgetts av den häktade som misstänks vara skyldig och andra som hörs samt annan bevisning. Anmälan om ordningsförseelsen ska fogas till protokollet. Den som utför hörandet och det närvarande vittnet ska underteckna protokollet. Den som har hörts undertecknar det protokoll som förts över hörandet.

23§

Behandling av disciplinärenden

Över behandlingen av disciplinärenden ska det föras protokoll med följande uppgifter:

- 1) den häktades personuppgifter,
- 2) förseelsens art samt platsen och tiden för händelsen,
- 3) uppgifter om den utredning som lagts fram i ärendet och en hänvisning till protokollet över utredningen av förseelsen,
- 4) den häktades yttrande,
- 5) eventuella andra utlåtanden och yttranden,
- 6) användning av videolänk eller något annat motsvarande kommunikationsmedel,
- 7) påfört disciplinstraff eller annat beslut som har fattats i ärendet och motivering till det,
- 8) eventuellt avdrag från disciplinstraffet,
- 9) tiden och platsen för verkställigheten av disciplinstraffet.

Om inget disciplinstraff påförs, antecknas i protokollet de uppgifter som avses i 1 mom. 1–7 punkten. Om ärendet överförs till polisundersökning i stället för att ett disciplinstraff påförs, ska detta antecknas i protokollet.

8 kap.

Granskning och övervakning

24§

Protokollföring vid kroppsvisitation av en häktad

Över kroppsvisitation av en häktad ska det föras protokoll med följande uppgifter:

- 1) den häktades personuppgifter,
- 2) grunden för kroppsvisitationen och utförd åtgärd,
- 3) tiden och platsen för kroppsvisitationen,
- 4) vem som fattade beslutet och hans eller hennes tjänsteställning,
- 5) vem som utförde kroppsvisitationen,
- 6) vittnet, eller om det inte har funnits något vittne, orsaken till det,
- 7) observationer och fynd som har gjorts vid kroppsvisitationen,
- 8) egendom som fråntagits den häktade.

25§

Protokollföring av beslut om specialgranskning

I ett beslut om specialgranskning ska det antecknas uppgift om fängelset, avdelningen eller utrymmet som granskas, tiden för granskningen, vem som ansvarar för granskningen, grunden för specialgranskningen samt vem som fattade beslutet.

Över granskning av ett utrymme och kroppsvisitationer som utförs vid specialgranskningen ska det föras protokoll där det antecknas vilka tjänstemän som har deltagit i granskningen, personuppgifter om de häktade som granskades samt eventuella otillåtna föremål

och ämnen som påträffats och var de hittades. I protokollet antecknas också tidpunkten då grunden för specialgranskningen har meddelats den eller de häktade.

26 §

Protokollföring av beslut om kroppsbesiktning av en häktad

I ett beslut om kroppsbesiktning ska det antecknas uppgift om den häktades namn, grunden för kroppsbesiktning, platsen där kroppsbesiktningen utförs, vem som fattade beslutet samt tidpunkten då den häktade har underrättats om grunden för kroppsbesiktningen.

Ämnen och föremål som påträffas vid kroppsbesiktningen ska protokollföras.

27 §

Protokollföring vid kroppsvisitation av besökare

Över kroppsvisitation av besökare ska det föras protokoll med följande uppgifter:

- 1) personuppgifter om den som kroppsvisiteras,
- 2) grunden för kroppsvisitationen och utförd åtgärd,
- 3) tiden och platsen för kroppsvisitationen,
- 4) vem som fattade beslutet och hans eller hennes tjänsteställning,
- 5) vem som utförde kroppsvisitationen,
- 6) vittnet,
- 7) observationer och fynd som har gjorts vid kroppsvisitationen,
- 8) egendom som fråntagits den häktade.

28 §

Protokollföring vid avlägsnande av personer från fängelseområdet

I ett beslut om att avlägsna en person från fängelseområdet ska det antecknas personuppgifter om den som avlägsnas från fängelseområdet, grunden för avlägsnandet, vilka tjänstemän som avlägsnade personen, tiden och platsen för åtgärden samt tidpunkten då grunden för avlägsnandet meddelades den som avlägsnades.

29 §

Protokollföring av beslut om gripande och hållande i förvar

I ett beslut om att gripa en person ska det antecknas personuppgifter om den som grips, tiden och platsen för gripandet, grunden för gripandet, vilka tjänstemän som grep personen och tidpunkten då grunden för gripandet meddelades den som gripits. I beslutet ska det också antecknas när gripandet har meddelats polisen.

I ett beslut om hållande i förvar antecknas personuppgifter om den som hålls i förvar, tiden och platsen för hållandet i förvar samt tidpunkten då beslutet om hållande i förvar meddelades den som hålls i förvar. I beslutet antecknas också de anvisningar som polisen har gett.

Begynnelse tiden för hållande i förvar räknas från gripandet.

Säkerhetsåtgärder och användning av maktmedel

30 §

Maktmedelsredskap och fängsel

Som maktmedelsredskap och fängsel används redskap som Brottspåföljdsmyndigheten har reserverat för detta ändamål. Som maktmedelsredskap används skyddssköld, batong eller teleskopbatong, gassprej, elpistol och pistol.

Som fängsel används handbojor, knippförband av plast och midjefängsel.

Brottspåföljdsmyndigheten beslutar om typen och mängden av de maktmedelsredskap och fängsel som tjänstemännen använder och om de patroner som används i vapen.

I fråga om bärande och förvaring av skjutvapen iakttas bestämmelserna i 60 och 61 § i statsrådets förordning om fängelse.

31 §

Protokollföring vid användning av fängsel

Grunden för och varaktigheten av användning av fängsel på den häktade ska protokollföras. Om fängsel används med stöd av 13 kap. 2 § 1 mom. 2 punkten i häktningsslagen, protokollförs också tidpunkten då en läkare har hörts.

32 §

Verkställighet av och förhållandena vid observation

Vid observation kan den häktades rättigheter begränsas, om det är nödvändigt för att syftet med observationen ska nås. När den häktades rättigheter begränsas ska grunden för att den häktade ställs under observation beaktas. Innan en häktad ställs under observation ska den häktade kroppsvisiteras och hans eller hennes kläder ska bytas. Under observationen ska den häktade använda den klädsel som fängelset tillhandahåller.

En häktad som har ställts under observation kan till sitt förfogande få en skälig mängd föremål och ämnen som inte äventyrar den häktades säkerhet eller syftet med observationen. Den häktade ska ges möjlighet att röka, om inte detta med beaktande av grunden för observationen äventyrar ordningen eller säkerheten i fängelset eller den häktades eller någon annans säkerhet.

När den häktade vistas utomhus eller tvättar sig ska det ske avskilt från andra fångar och häktade. Besök kan ordnas avskilt från andra fångar och häktade på det sätt som avses i 9 kap. 1 § 4 mom. i häktningsslagen.

Det rum eller den cell som används vid observationen ska ha tillräcklig ventilation, uppvärmning och belysning. Den häktade ska få sängkläder till sitt förfogande om det inte äventyrar hans eller hennes säkerhet.

33 §

Protokollföring vid observation

När en häktad ställs under observation ska följande uppgifter protokollföras:

- 1) den häktades personuppgifter,
- 2) grunden för att den häktade ställs under observation,
- 3) verkställighetsplats,
- 4) vem som fattade beslutet och hans eller hennes tjänsteställning,
- 5) övervakningssätt,

- 6) tidpunkten då observationen inleddes och då den avslutades,
 - 7) föremål och ämnen som överlåtits till fångens förfogande under observationen,
 - 8) tidpunkten då hälso- och sjukvårdspersonalen har meddelats att den häktade ställs under observation,
 - 9) tidpunkten då en läkare eller någon annan som hör till hälso- och sjukvårdspersonalen har undersökt hälsotillståndet hos den som ställts under observation,
 - 10) sättet för uppföljningen av den häktades hälsotillstånd.
- Om observationstiden förlängs, ska beslutet om att förlänga observationstiden och grunderna för beslutet protokollföras.

34 §

Verkställighet av och förhållandena vid observation i isolering

Vid observation i isolering ska den häktade observeras och övervakas på ett sådant sätt att han eller hon inte kommer åt att gömma eller förstöra otillåtna föremål eller ämnen. Den häktades rättigheter kan begränsas endast om det är nödvändigt för att syftet med observationen i isolering ska nås. Vid bedömningen av en begränsning av rättigheterna ska det beaktas om det vid övervakningen används särskild observationsklädsel som hindrar den häktade från att komma åt förbjudna ämnen eller föremål som han eller hon har transporterat i sin kropp.

Innan en häktad ställs under observation i isolering ska den häktade kroppsvisiteras och byta kläder. En häktad som inte förutsätts använda särskild observationsklädsel ska under observationen i isolering använda annan klädsel som fängelset tillhandahåller.

En häktad som har ställts under observation i isolering kan till sitt förfogande få en skälig mängd föremål och ämnen som inte äventyrar syftet med observationen i isolering. Litteratur, tidningar och tidskrifter, skrivdon och livsmedel kan överlåtas till den häktades förfogande. Den häktade ska även ges möjlighet att röka. Vidare kan den häktade ges möjlighet att följa radio- och tv-program.

När den häktade vistas utomhus eller tvättar sig ska det ske avskilt från andra fångar och häktade. Besök kan ordnas avskilt från andra fångar och häktade på det sätt som avses i 9 kap. 1 § 4 mom. i häktningsslagen.

Det rum eller den cell som används vid observationen i isolering ska ha tillräcklig ventilation, uppvärmning och belysning. Den häktade ska få sängkläder till sitt förfogande.

35 §

Observationsklädsel och användningen av sådan

Observationsklädseln ska vara av lämplig storlek för den häktade. Klädseln ska bytas med fyra dagars mellanrum och alltid när den har blivit smutsig. Den häktade ska ges möjlighet att tvätta sig varje dag och dessutom alltid när klädseln har blivit smutsig.

36 §

Protokollföring vid observation i isolering

Vid observation i isolering ska följande uppgifter protokollföras:

- 1) den häktades personuppgifter,
- 2) grunden för observation i isolering,
- 3) verkställighetsplats,
- 4) vem som fattade beslutet och hans eller hennes tjänsteställning,
- 5) övervakningssätt, inbegripet användning av observationsklädsel,
- 6) tidpunkten då observation i isolering inleddes och då den avslutades,

7) varor och ämnen som överlåtits till den häktades förfogande under observationen i isolering,

8) tidpunkten då hälso- och sjukvårdspersonalen har meddelats att den häktade ställs under observation i isolering,

9) tidpunkten då en läkare eller någon annan som hör till hälso- och sjukvårdspersonalen har undersökt hälsotillståndet för den som ställts under observation,

10) sättet för uppföljningen av den häktades hälsotillstånd,

11) tidpunkten då en häktad som använder observationsklädsel har begärt att få tillträde till toalett och tidpunkten då den häktade fick tillträde till toalett,

12) gjorda observationer eller fynd.

Om observation i isolering fortgår i över sex dygn, ska beslutet om att förlänga observationstiden och grunderna för beslutet samt omständigheterna vid kroppsbesiktningen protokollföras.

37 §

Verkställighet av och förhållandena vid avskildhet

När en häktad som hålls avskild vistas utomhus eller tvättar sig ska det ske avskilt från andra fångar och häktade. Besök kan ordnas avskilt från andra fångar och häktade på det sätt som avses i 9 kap. 1 § 4 mom. i häktningsslagen.

38 §

Protokollföring vid avskildhet

Ett beslut om att hålla en häktad avskild ska innehålla följande uppgifter:

1) den häktades personuppgifter,

2) grunden för avskildhet,

3) verkställighetsplats,

4) den häktades yttrande,

5) tidpunkten då avskildheten inleds och då den avslutas.

Om tiden i avskildhet förlängs, ska de uppgifter som avses i 1 mom. nämnas i beslutet.

10 kap.

Ändringssökande

39 §

Begäran om omprövning

På framställande och behandling av begäran om omprövning tillämpas bestämmelserna i 70–75 § i statsrådets förordning om fängelse.

11 kap.

Särskilda bestämmelser

40 §

Verkställighet av en dom som inte har vunnit laga kraft

Om en häktad i enlighet med 1 kap. 2 § 2 mom. i häktningsslagen nöjer sig med domen och samtycker till verkställighet av det straff som dömts ut även om domen inte har vunnit laga kraft, ska en anmälan om samtycket i närvaro av ett ojävigt vittne göras till den tjäns-

teman som svarar för verkställigheten eller till någon annan tjänsteman som förordnats i verkställighetsenhetens eller fängelsets arbetsordning.

Den domstol där målet är anhängigt ska underrättas om att den häktade nöjer sig med domen och att den dömda eventuellt frigges från fängelset innan ärendet har avgjorts av fullföljdsdomstolen. Den dömdes ombud ska också underrättas om att den dömda nöjer sig med domen.

12 kap.

Ikraftträdandebestämmelser

41 §

Ikraftträdande

Denna förordning träder i kraft den 1 maj 2015.

Genom denna förordning upphävs statsrådets förordning om häktning (510/2006).

Helsingfors den 30 april 2015

Utvecklingsminister Sirpa Paatero

Regeringsråd Ulla Mohell